

**Partij voor
de Dieren**

Groningen, 10 juli 2020

Aan het college van B&W

Schriftelijke vragen ex art. 38 RvO betreffende het recente advies van de Gezondheidsraad inzake landbouwgiften

Geacht college,

Vorige week kwam de Gezondheidsraad met een vervolgadvisie over gewasbeschermingsmiddelen (landbouwgif) en omwonenden, nadat uit buitenlands onderzoek aanwijzingen kwamen voor een verband met gezondheidsrisico's zoals de ziekte van Parkinson en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen. De gezondheidsraad adviseert het hanteren van het voorzorgsprincipe en lagere afhankelijkheid van chemische bestrijdingsmiddelen. Ook geeft zij aan dat voorlichting en een betere handhaving van belang zijn en om goed te registreren op welk perceel welke middelen worden gebruikt.*

Ongeveer een maand eerder bleek uit onderzoek van Natuurmonumenten en de Drentse bewonersgroep Meten = Weten dat landbouwgif diep is doorgedrongen in natuurgebieden.** In alle monsters genomen van planten en mest uit het Dwingelderveld, Leggelderveld en het Holtingerveld, gelegen in Natura 2000 gebied, bleken sporen van meerdere landbouwgiften te zitten.

Het RIVM maakte vorig jaar al bekend dat er middelen waren gevonden in luiers van baby's die tot 500 meter buiten bollenvelden woonden. Nu blijkt dat er landbouwgiften zitten in planten van terreinen die op kilometers afstand liggen van landbouwpercelen. Natuurmonumenten en het Drentse Landschap pleitten dan ook, net als het RIVM vorig jaar, voor een breed landelijk onderzoek.

Op dit moment beoordeelt de Nederlandse toezichthouder bij toelating van middelen alleen de veiligheidsrisico's van individuele stoffen. De wisselwerking met andere chemicaliën en landbouwgiften wordt hierbij buiten beschouwing gelaten. Uit onderzoek van de vrije Universiteit Leiden blijkt o.a. dat waterluizen in de natuur 2500 keer gevoeliger zijn voor een bepaald dan tijdens laboratoriumtesten***. Bovengenoemde veiligheidsstudies lijken dan ook weinig te zeggen over de risico's voor natuur, dier en mens. De gezondheidsraad wil dan ook dat er door wordt gegaan met verbetering van de toelatingsprocedure.

Eind 2019 stelde de Partij voor de Dieren vragen aan het college over het gebruik van landbouwgif in de gemeente Groningen. Hierin gaf u aan dat er in de gemeente zelf geen bestrijdingsmiddelen gebruikt worden door stadsbeheer en u hiermee het goede voorbeeld geeft. Verder werd gewacht op nieuw onderzoek zoals geadviseerd door het RIVM en beleid vanuit het rijk.****

Met bovenstaande nieuwe informatie, stellen wij u graag de volgende vervolgvragen:

1. Bent u bereid Natuurmonumenten en het Drentse Landschap te ondersteunen met een pleidooi voor een breed landelijk onderzoek naar chemicaliën in natuurgebieden? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?
2. Heeft u inmiddels contact gehad met- of informatie gekregen van - het ministerie over het door het RIVM geadviseerde onderzoek, waarnaar u verwijst in de beantwoording van onze vorige vragen?
3. Vindt u met ons dat wanneer de schadelijkheid van bestrijdingsmiddelen keer op keer wordt aangetoond, er niet langer gewacht kan worden op nieuw beleid vanuit het rijk, maar dat de gemeente Groningen ook hierin een voorbeeldfunctie kan vervullen door zelf verdere maatregelen te treffen en zo haar inwoners te beschermen>
4. Bent u bereid om bij hernieuwde uitgave van gemeentelijke pachtgronden als eis op te nemen dat er geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt op deze grond? Ook wanneer dit geen landbouwgrond betreft?
5. Is het toegestaan om bij verkoop van gemeentelijke grond een clause in het koopcontract op te nemen waarin het gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt verboden? Zo ja, bent u daar toe bereid?
6. Op dit moment is ongeveer 5% van de landbouw in de provincie Groningen biologisch. Samen met de provincie bent u aan het verkennen hoe u de natuur inclusieve- en biologische landbouw kunt versterken. In hoeverre ziet u het - ook met het oog op het voorzorgsprincipe - als mogelijkheid in de omgevingsvisie op te nemen om slechts een biologische/ natuur inclusieve bedrijfsvoering toe te staan bij nieuwvestiging en bedrijven die ter overname beschikbaar komen binnen de gemeente?

De gezondheidsraad adviseert onder meer dat er meer voorlichting en handhaving moet komen en dat er goed geregistreerd wordt welke middelen op welk perceel worden gebruikt. U gaf eerder aan geen rol te hebben bij de controle op en risico's van het gebruik van (gestapelde) landbouwgif of op de hoeveelheden gif die worden gebruikt binnen de gemeente grenzen. Dit ligt bij andere overheidsinstanties zoals NVWA, SZW en het waterschap.

7. Welke acties kunt als gemeente ondernemen om haar inwoners te beschermen tegen gezondheidsrisico's zoals de ziekte van Parkinson of ontwikkelingsstoornissen bij kinderen veroorzaakt door landbouwgif? In hoeverre neemt u deze taken op dit moment op zich?
8. Bent u bereid met de verantwoordelijke instanties om tafel te gaan om te komen tot een registratiesysteem per perceel voor de gebruikte chemische gifstoffen in de gemeente Groningen? Zo nee, waarom niet?
9. Bent u tevens bereid overleg te voeren over een betere handhaving op het gebruik van middelen en voorlichting hierover voor gebruikers zoals de gezondheidsraad adviseert? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Met vriendelijke groet,
Kirsten de Wrede
Partij voor de Dieren

*<https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2020/06/29/vervolgadvies-gewasbescherming-en-omwonenden>

**<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/landbouwgif-zit-diep-in-de-beschermde-natuur~b044bfb6/>

***<https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2019/05/levend-lab-bestrijdingsmiddel-in-natuur-veel-schadelijker-dan-in-lab>

****<https://groningengemeente.partijvoordedieren.nl/vragen/schriftelijke-vragen-betreffende-het-gebruik-van-landbouwgif-in-onze-gemeente>